EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Üzenet 115

A Bizottság közleménye - TRIS/(2024) 2690

(EU) 2015/1535 irányelv

Bejelentés: 2024/0384/HU

Egy tagállam (Austria) által kapott részletes vélemény továbbítása (6. cikk, (2) bekezdés, második francia bekezdés (EU) 2015/1535 irányelv). Ez a részletes vélemény 06-01-2025-ig hosszabbítja meg a halasztási időszakot.

Detailed opinion - Avis circonstancié - Ausführliche Stellungnahme - Подробно становище - Podrobné stanovisko - Udførlig udtalelse - Εμπεριστατωμένη γνώμη - Dictamen circunstanciado - Üksikasjalik arvamus - Yksityiskohtainen lausunto - Detaljno mišljenje - Részletes vélemény - Parere circostanziato - Išsamiai išdėstyta nuomonė - Sīki izstrādāts atzinums - Opinjoni dettaljata - Uitvoerig gemotiveerde mening - Opinia szczegółowa - Parecer circunstanciado - Aviz detaliat - Podrobné stanovisko - Podrobno mnenje - Detaljerat yttrande

Extends the time limit of the status quo until 06-01-2025. - Prolonge le délai de statu quo jusqu'au 06-01-2025.- Die Laufzeit des Status quo wird verlängert bis 06-01-2025.- Удължаване на крайния срок на статуквото до 06-01-2025. - Prodlužuje lhůtu současného stavu do 06-01-2025. - Fristen for status quo forlænges til 06-01-2025. - Παρατείνει την προθεσμία του status quo 06-01-2025. - Amplía el plazo de statu quo hasta 06-01-2025. - Praeguse olukorra tähtaega pikendatakse kuni 06-01-2025. - Jatkaa status quon määräaikaa 06-01-2025 asti. - Produžuje se vremensko ograničenje statusa quo do 06-01-2025. - Meghosszabbítja a korábbi állapot határidejét 06-01-2025-ig. - Proroga il termine dello status quo fino al 06-01-2025. - Status quo terminas pratęsiamas iki 06-01-2025. - Pagarina “status quo” laika periodu līdz 06-01-2025. - Jestendi t-terminu tal-istatus quo sa 06-01-2025. - De status-quoperiode wordt verlengd tot 06-01-2025. - Przedłużenie status quo do 06-01-2025. - Prolonga o prazo do statu quo até 06-01-2025. - Prelungește termenul status quo-ului până la 06-01-2025. - Predlžuje sa lehota súčasného stavu do 06-01-2025. - Podaljša rok nespremenjenega stanja do 06-01-2025. - Förlänger tiden för status quo fram till 06-01-2025.

The Commission received this detailed opinion on the 02-10-2024. - La Commission a reçu cet avis circonstancié le 02-10-2024. - Die Kommission hat diese ausführliche Stellungnahme am 02-10-2024 empfangen. - Комисията получи настоящото подробно становище относно 02-10-2024. - Komise obdržela toto podrobné stanovisko dne 02-10-2024. - Kommissionen modtog denne udførlige udtalelse den 02-10-2024. - Η Επιτροπή έλαβε αυτή την εμπεριστατωμένη γνώμη στις 02-10-2024. - La Comisión recibió el dictamen circunstanciado el 02-10-2024. - Komisjon sai üksikasjaliku arvamuse 02-10-2024. - Komissio sai tämän yksityiskohtaisen lausunnon 02-10-2024. - Komisija je zaprimila ovo detaljno mišljenje dana 02-10-2024. - A Bizottság 02-10-2024-án/-én kapta meg ezt a részletes véleményt. - La Commissione ha ricevuto il parere circostanziato il 02-10-2024. - Komisija gavo šią išsamiai išdėstytą nuomonę 02-10-2024. - Komisija saņēma šo sīki izstrādāto atzinumu 02-10-2024. - Il-Kummissjoni rċeviet din l-opinjoni dettaljata dwar il-02-10-2024. - De Commissie heeft deze uitvoerig gemotiveerde mening op 02-10-2024 ontvangen. - Komisja otrzymała tę opinię szczegółową w dniu 02-10-2024. - A Comissão recebeu o presente parecer circunstanciado em 02-10-2024. - Comisia a primit avizul detaliat privind 02-10-2024. - Komisia dostala toto podrobné stanovisko dňa 02-10-2024. - Komisija je to podrobno mnenje prejela dne 02-10-2024. - Kommissionen mottog detta detaljerade yttrande om 02-10-2024. - Fuair an Coimisiún an tuairim mhionsonraithe sin maidir le 02-10-2024.

MSG: 20242690.HU

1. MSG 115 IND 2024 0384 HU HU 06-01-2025 02-10-2024 AT DO 6.2(2) 06-01-2025

2. Austria

3A. Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft
Abteilung V/8

A-1010 Wien, Stubenring 1
Telefon +43-1/71100-805433
E-Mail: not9834@bmaw.gv.at

3B. Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft
Abteilung V/5
A-1010 Wien, Stubenring 1

4. 2024/0384/HU - C00A - Mezőgazdaság, halászat és élelmiszeripar

5. 6. cikk, (2) bekezdés, második francia bekezdés (EU) 2015/1535 irányelv

6. I. Bevezetés:

Ausztria ellenzi az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosítását, 2024/0384/HU sz. értesítés.

A szóban forgó törvénytervezet módosítja az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvényt. Bizonyos, 48 óránál hosszabb minőségmegőrzési időtartammal rendelkező élelmiszerek a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órában nem hozhatók élelmiszerként forgalomba, kivéve az élelmiszer-biztonság, az élelmiszer-ellátás biztonsága és a fogyasztóvédelem szempontjából fontos eseteket, valamint azokat az eseteket, amikor a terméket ingyenesen bocsátják rendelkezésre.

A magyar kormány szerint a törvény tervezett módosításának célja az élelmiszer-pazarlás csökkentése. A 2008. évi XLVI. törvény módosítása a 38/H. szakasz (1) és (2) bekezdésének módosítását irányozza elő: Az élelmiszer-pazarlás megelőzése és a rászorulók részére történő élelmiszerosztás javítása érdekében az előző naptári évben 100 milliárd forintot (2 535 170,62 eurót) meghaladó nettó árbevétellel rendelkező, napi fogyasztási cikkeket értékesítő nagykereskedők és élelmiszer-kiskereskedők a minőségmegőrzési időtartam lejárta előtt legalább 48 órával kötelesek az Élelmiszermentő Központ Nonprofit Kft. (Élelmiszermentő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság) informatikai rendszerén keresztül felajánlani bizonyos élelmiszereket. Kiterjedt adatokat kell bevinni az élelmiszermentési adatbázisba, például a székhelyet, a cégjegyzékszámot, az adószámot és valamennyi telephely címét; az érintett élelmiszer vonalkódját, csomagolási egységét, egységtömegét stb. A kereskedőknek továbbá élelmiszerhulladék-csökkentési tervet kell készíteniük, és az élelmiszermentéssel összefüggő tevékenységek koordinálására élelmiszermentési felelőst kell kinevezniük (38/I. szakasz (1) bekezdés). Ezek a szigorúbb szabályok nem vonatkoznak azokra a kereskedőkre, akik nem érik el ezeket a küszöbértékeket.

Ausztria az alábbiakban felsorolt alapvető szabadságok és jogok megsértése miatt ellenzi az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosítását, 2024/0384/HU sz. értesítés:

II. Az EUMSZ 34. cikkének és az EUMSZ 56. cikkének megsértése:

A magyar szabályozás sérti az áruk szabad mozgásának az EUMSZ 34. cikkében rögzített elvét: A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint minden olyan tagállami intézkedést, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja az Unión belüli kereskedelmet, az EUMSZ 34. cikke értelmében mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek kell tekinteni (lásd az EUB 2015. december 23-i, C-333/14. sz. Scotch Whisky Association ügyben hozott ítéletének 31. pontját, további hivatkozásokkal).

Az EUMSZ 34. cikkének területi hatálya alkalmazandó (az EUMSZ 349. cikke). A tárgyi hatály alkalmazandó, azaz az EUMSZ 28. cikke értelmében vett olyan árukról van szó, amelyek az EUMSZ 29. cikke értelmében valamely tagállamban szabad forgalomban vannak. Az alábbi élelmiszerek élelmiszerként történő forgalomba hozatala a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órán belül valószínűleg tilos lesz (a termékek pontos listáját rendelet fogja meghatározni), és azokat az élelmiszermentési adatbázison keresztül kell felkínálni: baromfihús, sertéshús, marhahús és egyéb hús, hal,

tartósított hal, húskészítmények, tej, tejföl és ezek helyettesítői, joghurt és egyéb savanyított készítmények, egyéb tejtermékek, sajt és sajthelyettesítők, vaj, margarin és ezekből készült készítmények, egyéb növényi és állati zsírok, fagylalt, tojás és tojástermékek, kenyér, péksütemények, tésztafélék, rizs, egyéb gabonafélék, liszt, cukor, méz, kakaó, csokoládé és édességek, tartósított sütőipari termékek, friss és feldolgozott zöldségek, gyümölcsök és gombák és növényi élelmiszerek, gyümölcs- és zöldséglevek, tartósított élelmiszerek, pácolt élelmiszerek, fagyasztott termékek, fűszerek, ízesítők, kávé és kakaópor, tea, ásványvizek és üdítőitalok, étrend-kiegészítők. Ezért feltételezhető, hogy az élelmiszerek széles köre érintett.

A szóban forgó jogszabály-módosítás kereskedelemkorlátozás formájában megvalósuló állami intézkedés, különösen azért, mert sajátos akadályokat gördít a Magyarországra behozott áruk és a más uniós tagállamokból származó, Magyarországon működő kereskedelmi vállalatok elé.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény javasolt módosításai akadályozzák a friss áruk, például hal, hús, gyümölcs stb. értékesítését. Ezeket gyakran a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órán belül értékesítik, de az ilyen értékesítés a tervezett jogszabály értelmében már nem lenne megengedett. Közvetett módon tehát hátrányos megkülönböztetés éri a külföldi árukat, mivel a behozatalukhoz szükséges idő azt jelenti, hogy még gyorsabban elérik azt a pontot, ahol már nem lehet tovább értékesíteni őket. Kifejezetten az olyan friss külföldi termékek, mint a baromfihús, a sertéshús, a marhahús, a tej, a tejtermékek, a kenyér stb. érintettek jobban, mint a belföldi termékek. Így a gyakorlatban a tervezett jogszabály-módosítás sokkal jelentősebb hatással lesz a külföldi árukra, mint a belföldi árukra.

A Bíróság fent hivatkozott állandó ítélkezési gyakorlata szerint az egyes értékesítési módokat korlátozó vagy tiltó nemzeti szabályok csak akkor alkalmasak arra, hogy közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozzák a tagállamok közötti kereskedelmet, ha ténylegesen minden olyan érintett gazdasági szereplőre vonatkoznak, akik tevékenységüket belföldön végzik, és ha mind jogilag, mind ténylegesen ugyanúgy érintik a belföldi és külföldi termékek forgalmazását. Az ilyen nemzeti szabályok, amelyek bizonyos értékesítési módokat korlátoznának vagy tiltanának, a fent említett feltételek mellett nem tartoznak az EUMSZ 34. cikkének hatálya alá. A jelenlegi jogszabály esetében nem ez a helyzet.

A szóban forgó szabályozás nem igazolható az EUMSZ 36. cikkében felsorolt indokokkal sem (az EUMSZ 34. és 35. cikke nem zárja ki a behozatalra, a kivitelre vagy a tranzitárukra vonatkozó olyan tilalmakat vagy korlátozásokat, amelyeket a közerkölcs, a közrend vagy a közbiztonság, az emberek, állatok vagy növények egészségének és életének védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme vagy az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokol). Az EUMSZ 36. cikke értelmében az ilyen tilalmak vagy korlátozások nem szolgálhatnak önkényes megkülönböztetés vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozásának eszközéül. Az intézkedés még a közbiztonság érdekében történő élelmiszer-pazarlás megelőzésére irányuló célkitűzés alapján is sérti a 34. cikket, mivel nem alkalmas a kitűzött cél elérésének biztosítására, és meghaladja az annak eléréséhez szükséges mértéket.

Az EUB megállapította, hogy az áruk szabad mozgásának elvétől való eltérés esetén a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy „a szabályozásuk szükséges az említett cél megvalósításához, és hogy e célt nem lehet elérni a Közösségen belüli kereskedelmet kevésbé tiltó vagy korlátozó, illetve azt kevésbé érintő intézkedésekkel” (lásd az EUB C-198/14. sz. Valev Visnapuu ügyben hozott ítéletének 117. pontját, további hivatkozásokkal).

Bár köztudott, hogy az élelmiszerek a minőségmegőrzési időtartam lejártát követően gyakran hosszabb ideig elállnak, 48 órával korábban egy összetett logisztikai folyamatot kell elindítani, ezáltal értékes időt veszítve, például a termékek kedvezményes áron történő értékesítése és ezáltal az élelmiszer-pazarlás megelőzése érdekében. A szóban forgó jogszabály-módosítás tehát nem megfelelő eszköz, és nem is a legkevésbé korlátozó eszköz a kitűzött cél eléréséhez. Ezenkívül a hűtési láncok megszakadhatnak, ha az érintett élelmiszereket az élelmiszermentő központ rendelkezésére kell bocsátani, ami még növelheti is az élelmiszer-pazarlás kockázatát.

Az élelmiszer-pazarlást kevésbé korlátozó eszközökkel is meg lehetne előzni. Azokat az élelmiszereket, amelyek minőségmegőrzési időtartamának lejárta közeleg, csökkentett áron lehetne értékesíteni, elkerülve ezáltal az élelmiszer-

pazarlást. Ausztriában léteznek önkéntes kezdeményezések az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelem vonatkozásában (pl. https://united-against-waste.at/).

Hasonlóképpen, a szóban forgó szabályozás akadályozza a szolgáltatásnyújtást, és ezért sérti az 56. cikket. A határokon átnyúló gazdasági tevékenységet különösen hátráltatja a határidők rögzítése, és a külföldi kereskedők értékesítési tevékenységét különösen korlátozza az a tény, hogy bizonyos élelmiszereket (lásd az érintett élelmiszerek fenti listáját) legalább 48 órával a minőségmegőrzési időtartam lejárta előtt egy kijelölt élelmiszermentő központnak kell adományozniuk, ami jelentős bürokráciával jár. A 100 milliárd forint (2 535 170,62 euró) árbevételi küszöb ténylegesen hátrányos megkülönböztetést jelent a más tagállamokból származó, Magyarországon működő vállalatokkal szemben. (https://www.handelsdaten.de/lebensmittelhandel/ranking-unternehmen-lebensmittelhandel-ungarn-umsatz-2023)

Az élelmiszermentési adatbázisba bevinni tervezett, kiterjedt adatok és a bonyolult logisztikai folyamatok aránytalan adminisztratív terhet rónak az érintett élelmiszer-kereskedőkre. Ezek a súlyos adminisztratív terhek de facto csak a más uniós tagállamokból származó vállalatokat érintik, nem pedig a kis (általában magyar) kereskedőket, akiknek nem kell az érintett élelmiszereket az Élelmiszermentő Központ Nonprofit Kft. informatikai rendszerén keresztül eladományozniuk. Ami az indokolás hiányát illeti, az EUMSZ 36. cikkével kapcsolatban tett észrevételek hasonlóképpen alkalmazandók. A tervezett jogszabály ezért ellentétes az EUMSZ 34. és 56. cikkével.

III. Az EUMSZ 49. cikkének megsértése:

A szóban forgó szabályozás sérti az EUMSZ 49. cikkét is, amely tiltja valamely tagállam állampolgárai egy másik tagállam területén történő szabad letelepedésének korlátozását. Ez a tilalom azokra a korlátozásokra is vonatkozik, amelyek ügynökségek, fióktelepek vagy leányvállalatok alapítására vonatkoznak valamely tagállam területén letelepedett bármely tagállam állampolgárai által.

Az EUB állandó ítélkezési gyakorlata szerint az EK 43. cikkel (jelenleg az EUMSZ 49. cikke) ellentétes valamennyi nemzeti szabályozás, „amely – legyen bár állampolgársági alapon történő hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazandó – alkalmas arra, hogy megzavarja vagy kevésbé vonzóvá tegye a Szerződés által biztosított letelepedési szabadságnak a közösségi állampolgárok általi gyakorlását” (lásd az EUB 2011. március 24-i, C-400/08. sz. ügyben hozott ítéletének 63. pontját). A 100 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételi küszöb meghatározásával a tervezett jogszabály korlátozná és megakadályozná különösen a külföldi vállalatok piacra lépését (lásd fent).

A tervezet bírság kiszabását is előirányozza arra az esetre, ha az élelmiszermentési adatbázisba benyújtandó információk késedelmesek, helytelenek vagy egyáltalán nem állnak rendelkezésre. Ez egy másik olyan szempont, amely érinti az élelmiszer-kereskedők letelepedési szabadságát.

IV. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának megsértése:

A tervezett jogszabály az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: a Charta) rögzített több alapvető jogot is sért: A Charta 16. cikke rendelkezik a vállalkozás szabadságáról: A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ez biztosítja a vállalkozások azon jogát, „hogy – az őket a saját cselekményeikért terhelő felelősség körében – szabadon rendelkezhessenek a rendelkezésükre álló gazdasági, műszaki és pénzügyi forrásokkal” (az EUB 2016. június 30-i, C-134/15. sz. Lidl ügyben hozott ítéletének 27. pontja). Az élelmiszer-kereskedők azonban nem használhatják szabadon erőforrásaikat, vagy korlátozott a termékskálájuk, ha élelmiszer-adományozásra kényszerülnek. Ezért a vállalkozás szabadságának korlátozása áll fenn.

A szóban forgó szabályozás sérti a Charta 17. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogot. A Charta 17. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja. Az élelmiszerek kötelező eladományozása már a minőségmegőrzési időtartam lejártának elérése előtt is akadályozza a kereskedőket abban, hogy az érintett élelmiszerek tekintetében rendelkezhessenek tulajdonukkal. A kereskedők már nem értékesíthetik az érintett élelmiszert, hanem elveszítik annak tulajdonjogát. Az élelmiszert díjmentesen és nagy erőfeszítéssel, 48 órával a minőségmegőrzési időtartam lejártának

elérése előtt a kormányhivatal rendelkezésére kell bocsátaniuk. - Az állami élelmiszermentő központ számára történő ingyenes élelmiszer-szolgáltatás tehát tulajdontól való megfosztást jelent, mivel ezeket az árukat továbbra is rendesen vagy kedvezményes áron lehetne értékesíteni az üzlethelyiségekben. A javasolt jogszabály a kötelező adományok miatt jelentős pénzügyi kárt okozna az élelmiszer-kereskedőknek.

A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalmától és az alapvető szabadságok korlátozásának tilalmától való eltéréseket az uniós jog általános elveinek, és különösen a Charta által biztosított alapvető jogoknak a fényében kell értelmezni. A hátrányos megkülönböztetés tilalmától és az alapvető szabadságok korlátozásának tilalmától való tervezett eltérések ezért csak akkor alkalmazhatók a nemzeti jogszabályokra, ha azok összeegyeztethetők az alapvető jogokkal (lásd az EUB 2021. október 14-i, C-231/20. sz. Landespolizeidirektion Steiermark (játékautomaták) ügyben hozott ítéletének 42. pontját). A tervezett jogszabály nem felel meg ezeknek a követelményeknek.

A Charta 52. cikkének (1) bekezdése értelmében a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak akkor korlátozható, ha azt törvény írja elő, továbbá ha tiszteletben tartja e jogok és szabadságok lényeges tartalmát, valamint az arányosság elvét. A Charta 17. cikke (1) bekezdésének harmadik mondata értelmében a tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni (az EUB 2022. május 5-i, C-83/20. sz. BPC Lux 2 és társai ügyben hozott ítéletének 36. pontja). Az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelem és a rászorulók élelmiszerrel való ellátása elvben általános érdeknek minősülhet, de a tervezett jogszabály nem arányos. Megkérdőjelezhető azonban az is, hogy valóban fennáll-e általános érdek, mivel a tervezett jogszabály-módosítás akár a lakosság élelmiszer-ellátását is veszélyeztetheti. Miért kellene az élelmiszer-kereskedőknek még mindig friss élelmiszert tartaniuk a termékskálájukban, ha végül hatalmas adminisztratív erőfeszítéssel el kell azt ajándékozniuk? A fentiek szerint az élelmiszer-pazarlást kevésbé korlátozó eszközökkel is meg lehetne előzni. Ha azokat az élelmiszereket, amelyek minőségmegőrzési időtartamának lejárta közeledik, csökkentett áron értékesítik, ez szintén megakadályozza az élelmiszer-pazarlást, anélkül, hogy sértené az élelmiszer-kereskedők alapvető jogait. Az élelmiszer-kereskedők ezáltal csökkenthetnék veszteségeiket, és a kedvezményes értékesítés az alacsonyabb jövedelmű fogyasztók számára is előnyös lenne.

Az arányosság kérdését illetően az olvasó figyelmébe ajánljuk a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztről szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/958 európai parlamenti és tanácsi irányelvet is. Ezen irányelv (3) preambulumbekezdése kimondja: „Az arányosság elve az uniós jog általános elveinek egyike. Az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az EUMSZ által garantált alapvető szabadságok gyakorlását akadályozó vagy kevésbé vonzóvá tévő nemzeti intézkedéseknek négy feltételnek kell megfelelniük, nevezetesen: alkalmazásuk hátrányos megkülönböztetéstől mentes kell, hogy legyen; közérdekű célokkal kell indokolni őket; az intézkedéseknek alkalmasaknak kell lenniük az elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására; és nem léphetnek túl az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéken.” (Lásd még az EUB 1995. november 30-i, C-55/94. sz. Gebhard ügyre vonatkozó dokumentumának 37. pontját). Az (EU) 2018/958 irányelv 7. cikke (2) bekezdésének e) pontja azt is előírja, hogy a tagállamoknak választásuk során figyelembe kell venniük a kevésbé korlátozó eszközök használatának lehetőségét a közérdekű cél elérése érdekében. Ezt az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosítása nem veszi figyelembe, és kevésbé korlátozó eszközöket sem alkalmaz.

V. Az (EU) 2018/958 irányelv megsértése:

A szóban forgó jogszabály-módosítás sértheti a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztről szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/958 európai parlamenti és tanácsi irányelvet is. Az említett irányelv 5. cikke előírja, hogy a tagállamok, mielőtt a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket vezetnének be, illetve a meglévő rendelkezéseket módosítanák, biztosítják, hogy a szóban forgó rendelkezések se közvetlenül, se közvetetten ne legyenek megkülönböztetők az állampolgárság vagy lakóhely alapján. Az irányelv hatékony alkalmazása érdekében a tagállamok információt cserélnek egymással (10. cikk). A 4. cikk előírja, hogy a tagállamok a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések bevezetését, illetve a meglévő rendelkezések módosítását megelőzően arányossági értékelést végezzenek (lásd fent). Magyarország jogszabály-módosítása ezért sértheti a

2018/958/EU irányelvet is.

VI. Záró megjegyzések:

Az olvasó figyelmét a Bíróság C-557/23. sz. SPAR Magyarország ügyben hozott ítéletére is felhívjuk. Az EUB 2024. szeptember 12-én úgy határozott, hogy a magyar kormány által kiadott, az árak vészhelyzetben történő rögzítéséről szóló rendelet, amely arra kötelezi a kereskedőket, hogy bizonyos mezőgazdasági termékeket rögzített áron és előre meghatározott mennyiségben kínáljanak értékesítésre, ellentétes az uniós joggal. Ez aláássa a szabad versenyt, amely a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezéséről szóló rendelet alapvető eleme. Szintén jogellenes az a magyar rendelkezés, amely szerint bírságot kell kiszabni, ha a rendelet szerinti kötelezettségeket nem teljesítik.

Az EUB azt is megállapította, hogy a Covid19-világjárvánnyal és az ukrajnai háborúval összefüggésben elfogadott magyar jogszabályok sértik az uniós jogot, és nem arányosak. Az EUB szerint a rögzített árak és a kereskedők számára előírt mennyiségek veszélyeztetik a kereskedők szabad piacra jutását, és a teljes ellátási láncot megzavarják. A tervezett jogszabálynak hasonlóan súlyos hatása lenne.

Az élelmiszermentési adatbázisba bevinni tervezett, kiterjedt adatok aránytalan adminisztratív terhet rónak az érintett élelmiszer-kereskedőkre. A vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése évek óta prioritás az Európai Bizottság számára. A tervezett magyar jogszabály azonban széles körű tájékoztatást igényel az érintett vállalkozásoktól, és ezért súlyos adminisztratív terhet ró rájuk. A tervezett jogszabály-módosítás tulajdonképpen csak a külföldi vállalkozásokat érinti, ezért csak rájuk hárul a súlyos adminisztratív teher.

Összefoglalva tehát az egyetlen következtetés az, hogy a magyar törvénytervezet súlyosan akadályozza az áruk szabad mozgását, a szolgáltatásnyújtás szabadságát és a letelepedés szabadságához való jogot, és számos alapvető jogot sért. A tervezett intézkedés valószínűleg korlátozza a belső piacot, ezért elutasításra kerül.

****

Európai Bizottság
Kapcsolat: (EU) 2015/1535 irányelv
E-mail: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu